

**MIR BAUEN
OP NATIERLECH
MATERIALIEN.**

LIICHT

SAUERSTOFF

CO₂

WAASSER

MIR BAUEN
OP HOLZ.

An de leschte Joere gewënnt d' Holz am Bausecteur ëmmer méi un Terrain an dat kënnt net vun ongeféier. Dës wäertvoll Ressource ka villsäiteg agesat ginn a bitt grad a Kombinatioun mat aneren natierleche Materialien ewéi Stréi, Leem oder Woll en enormt Potenzial.

Am Kader vum LEADER-Projet „Mir bauen op Holz“ geet et dorëms privaten an ëffentleche Bauhären ze weisen, wéi Holz aus eise Bëscher ka bei Bauprojeten agesat ginn.

Nohalteg

Energieeffizient

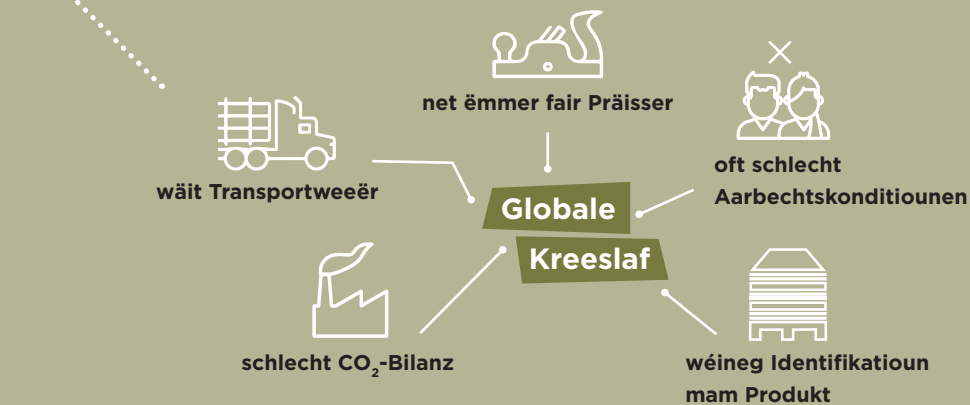
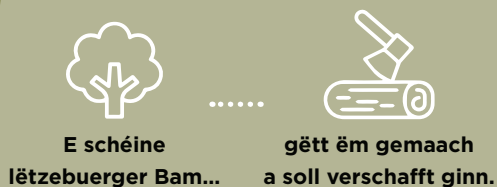
Klimafrëndlech

REGIONAL VS. GLOBAL

Holz ass eng natierlech Ressource, déi an eise Bëscher wüsst. Firwat se also net op der Plaz notzen amplaz laang Transportweeër iwwert d'Grenzen a Kaf ze huelen.

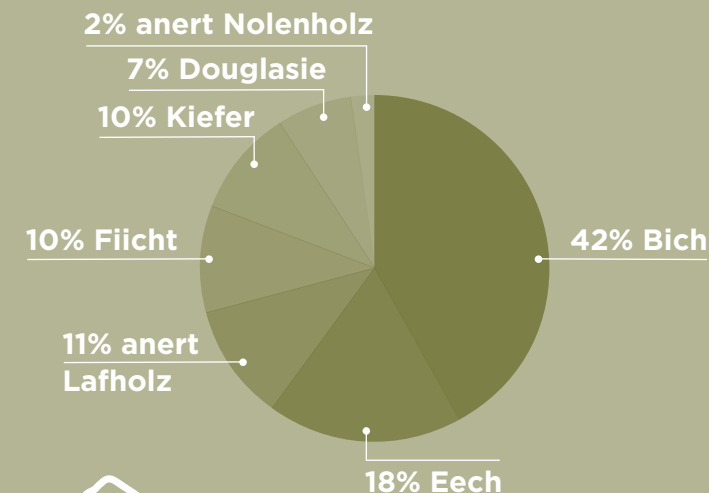

VUM BAM ZUM BAUMATERIAL.

De Bësch an der Regioun
Mëllerdall (12 Gemengen):
38% vun der Surface vun
der Regioun (296 km²)
d.h. 11.290 ha.

Holz ass e Material wat sech immens gutt als Baumaterial eegent an trotzdeem heefeg ënnerschätzt gëtt. D'Holz ass eng natierlech an nowuessend Ressource. Méi ewéi en Drëttel vun der Regioun Mëllerdall besteet aus Bësch, déi heefegst Bamaart ass d'Bich. Traditionell ginn haaptsächlech d'Fiicht an d'Douglasie am Bausecteur genotzt. D'Eech déi fréier d'Haaptbamaart am Bausecteur war, gëtt haut éischer am Miwwelbau verwendet.

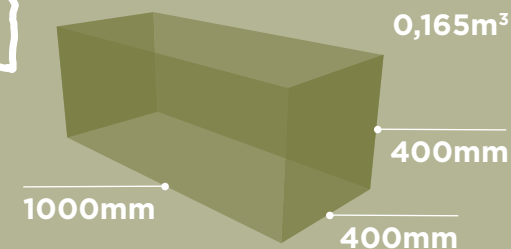
54% Gemengebësch

34% Privatbësch

8% Staatsbësch

4% Besëtz vun ëffentlechen Aariichtungen (z.B. Pensiounskeess)

QUADERBÄNK
Zouwues pro Minutt vun
Holz am Bësch an der
Regioun Mëllerdall:
0,165m³

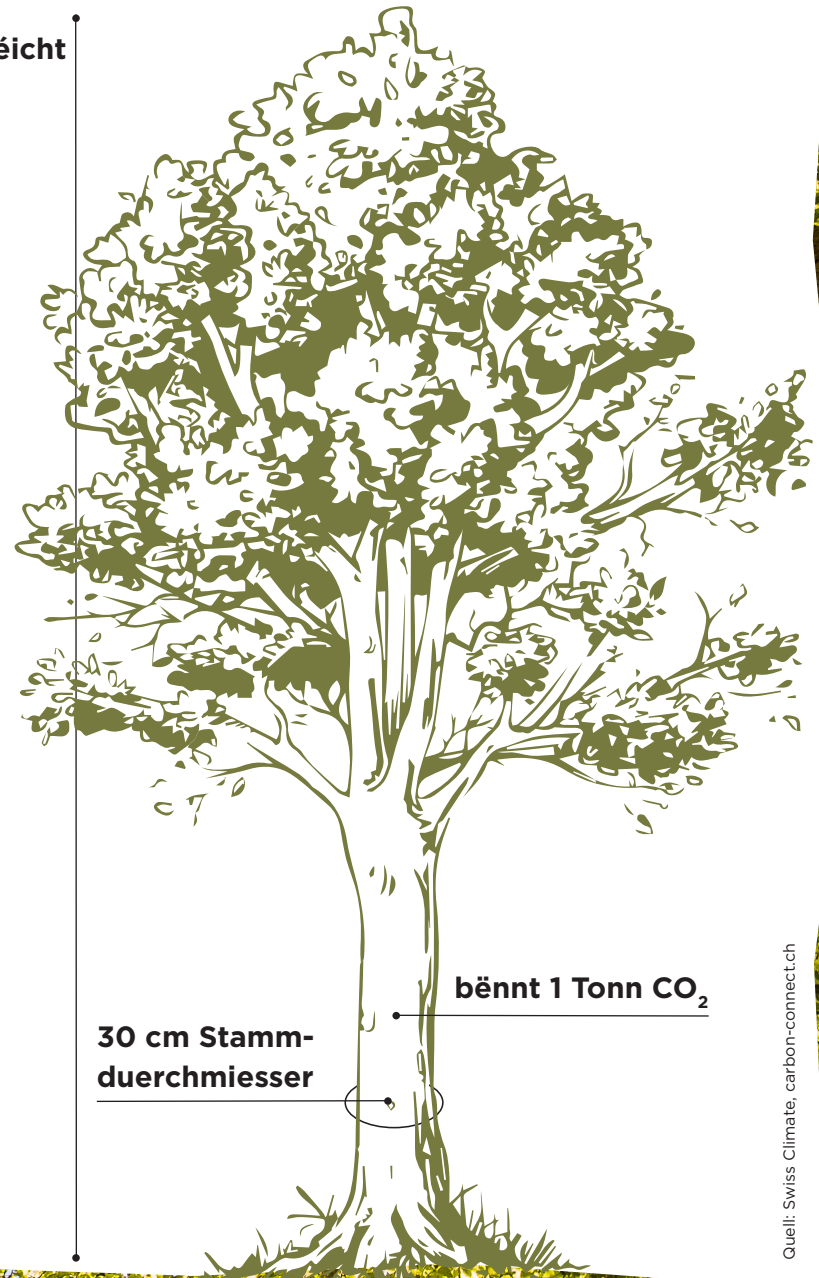

D'BICH

D'Bich ass bis ewell éischer stéifmütterlech behandelt ginn, obwuel et déi heefegst Bamaart zu Lëtzebuerg ass. Et ass e nervööst Holz, dat vill schafft. Dofir kann et net einfach sou verbaut ginn. Mee méttlerweil ginn et extra Verfairen déi et erlaben d'Bichenholz am Bau ze gebrauchen.

23 m Héicht

Bei 80 Joer Wuesstum:

30 cm Stamm-
duerchmiesser

bënt 1 Tonn CO₂

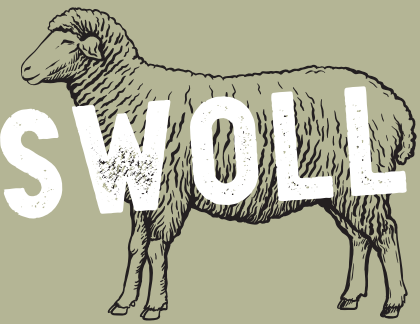
LEEM: EN AALT MATERIAL, NEI ENTDECKT

Leem gouf scho viru Joerdausende beim Bau vu Gebaier genotzt, allerdéngs si mat der Zäit grad an eise Gebitter d'Qualitéite vun dësem Material a Vergiess geroden an aner Materialie privilegiéiert ginn.

Mee an de leschte Jore mécht sech och vis-à-vis vun dësem Material e Sënnswandel bemierkbar, an dat huet seng Grënn. Leem ass en nohaltegt Material a muss net kënstlech hiergestallt ginn, et ass hei am Land verfügbar a ka ressourcëschronend ofgebaut ginn. Et kann als Botz, Speis oder fir d'Dämmung genotzt ginn. Seng Fäegkeet d'Loftfiichtegkeet ze reguléieren a Schuedstoffer ze absorbéieren, droen zu engem gesonde Raumklima bäi.

SCHOFSWOLL

D' Virdeeler vu Woll sinn am Textilberäich scho laang bekannt, mee firwat dës Eegenschaften net am Bauberäich notzen. Woll eegent sech perfekt als Dämmstoff. Änlech wéi de Leem hält d'Woll schiedlech Substanzen a Fiichtegkeet op an dréit esou zu engem agreabele Raumklima bäi.

Woll, a Form vu Filz, eegent sech och gutt als akusteschesch Dämmung vun engem Raum a gëtt als Schutz géint de Schall agesat.

Am Zesammenhang mat Baue mam Holz gëtt oft vum Stréi geschwat. D'Stréi kann entweder mat verbotzt oder verbaut ginn, z.B. a Form vu Stréiballen déi als Dämmmaterial agesat ginn. D'Stréi huet eng Rëtsch Virdeeler. Et ass eng natierlech a nowuesend Ressource, déi an eise Géigende verfügbar ass, wouduerch d'Transportweeër kuerz sinn. Sollt d'Gebai eng Kéier ofgerappt ginn, sou huet d'Stréi de Virdeel, datt et lichter ze recycléieren ass. Den Asaz vum Stréi am Bau ass net komplett nei, nieft Projeten hei am Land, si besonnesch d'Erfahrungen aus eisen Nopeschlänner eng wichtig Grondlag.

E PILOTPROJET, DEE SENG FRIICHTEN DRÉIT.

Datt d'Aussoen zum Thema „Nohalteg Bauen“ net aus der Loft gegraff sinn, dat kann een um Beispill vum Gebai vun der Maison Relais „Bei de Kueben“ um Angelsbiërg gesinn. Bei dësem Bauprojet hunn d'Gemeng Fëschbech zesumme mam Architekten- & Ingenieurbüro Coeba decidéiert nei Weeër ze goen an op nohalteg Baumaterialien ze setzen. Nohalteg net nëmme an deem Sënn, datt de Gros vun de Baustoffer recycléiert kënne ginn an eng besser Ökobilanz ewéi déi gängeg Baustoffer hunn, mee nohalteg och an deem Sënn, wéi déi ganz Materialie sech op d' Leit auswierken, déi dëst Gebai de ganzen Dag iwuer notzen. De Feedback vum Personal vun der Maison Relais an de Kanner ass allgemeng positiv, virun allem den agreabele Raumklima gött ervirgehewen.

© Steve Troes

© Steve Troes

FAZIT:

**WIEN OP HOLZ BAUT,
DEE...**

...BAUT NOHALTEG

**...SETZT OP ENG
WIRTSCHAFT VUN DE
KUERZE WEEËR**

**...ËNNERSTËTZT
D'HANDWIERK AN DÉI
LOKAL BETRIBER**

...GEET NEI WEEËR.

IMPRESSUM

Herausgeber: REGIONAL INITIATIV MËLLERDALL - RIM A.S.B.L.

Texter: Caroline Kohl

Fotoen: LEADER Region Mëllerdall / Liz Hacken Photography / Jacques Krecké / Coeba sàrl / Steve Troes / Charel Faust / Caroline Kohl

Layout: Marc Wilmes Design sàrl

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture
et du Développement rural

Europäischer Landwirtschaftsfonds
für die Entwicklung des ländlichen
Raums: Hier investiert Europa in
die ländlichen Gebiete.